

Какшинская, В. За пошук, выхаванне і навацыі / Вольга Какшинская // Культура. – 2017.
- 1 ліпеня. – С. 12.

У намінацыі "За навацыі ў галіне бібліятэчнай справы" юбілейнага XXV Рэспубліканскага конкурсу "Бібліятэка — асяродак нацыянальнай культуры" цэнтральная раённая бібліятэка горада Кобрына атрымала дыплом другой ступені.

За пошук, выхаванне і навацыі

"К" паведамляла ўжо, што ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі падведзены вынікі юбілейнага XXV Рэспубліканскага конкурсу "Бібліятэка — асяродак нацыянальнай культуры". У склад журы ўвайшлі прадстаўнікі Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, абласных выканаўчых камітэтаў, Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі, абласных бібліятэк, цэнтралізаваных сістэм

эм публічных і дзіцячых устаноў Мінска,
Б
еларускага фонду культуры.

Сёлета спаборнічалі 36 публічных бібліятэк з усіх абласцей: 12 цэнтральных, 24 філіялы, у тым ліку — 15 гарпася лковых і сельскіх. Пераможцамі сталі 24 бібліятэкі, 4 бібліятэкі атрымалі заахвочвальныя прэміі. А цяпер — больш падрабязна пра тое, за што канкрэтна ўганараваны ўстановы.

Намінацыя **"За пошукавую і даследчую працу"**. Зэльвенская бібліятэка Гродзенскай вобласці (першая прэмія сярод гарадскіх і раённых бібліятэк) адра

дз
іла традыцыі святкавання Ганненскага кірмашу. Высветлены яго гістарыч-ныя вытокі, праведзена работа па зборы, выяўленні і сістэматызацыі матэрыялаў аб гэтай гіс
т
арычнай падзеі. Створана хроніка правядзення
свята,
сабраны і сістэматызава-ны дакументальныя звесткі аб яго арганізатарых і фундатарах. Плёнам гэтай працы стаў цэлы шэраг саматужных выданняў — ад бібліяграфічнага даведніка да паэтычнага зборніка.

Казловіцкая сельская бібліятэка Калінкавіцкага раёна (лепшая сярод гарпасялковых і сельскіх устаноў) сабрала матэрыялы, што адлюстроўваюць усе гістарычныя этапы развіцця сваёй вёскі Казловічы. Летась ва ўстанове с

т
ворана "Э

т
а
н
ахатка сялянскага побыту",
якая мае больш за 300
э
спанатаў.

Гарадская бібліятэка № 4 імя Барыса Мікуліча горада Бабруйска (дыплом другой ступені) згодна з праграмай "Край: мінулае і сучаснасць" збірае матэрыялы пра жыццё і творчасць беларускага пісьменніка Барыса Мікуліча. Пры бібліятэцы працуюць гісторыка-генеалагічнае таварыства "Вытокі", гісторыка-краязнаўчы клуб для моладзі "Шукальнік", аматарскае аб'яднанне творчай інтэлігенцыі "Таварыства сяброў кніг", клуб "Сустрэчы для душы".

Супрацоўнік Сасноўскай сельскай бібліятэкі Віцебскага раёна (лепшая сярод сельскіх) у рамках праекта "Гісторыя сяла — гісторыя народа" (2015 — 2016 гады) з членамі клуба "Пошук" збірала этнаграфічныя, тапанімічныя матэрыялы, вывучала традыцыі свайго рэгіёна. Вынік

—
краязнаўчы даведнік
"Лю-бы
сэ
рцу сасновы
край.
Летапіс
род-ных
вёсак". Яго працягам стаў "Даведнік
па родным
краі".
На
кожны
населены пункт
аформлены
карты-схемы,
зроблены фотаздымкі
в
уліц, сядзіб,
д
амоў. Прыкп
л
а
д
аецца падрабязная ілюстраваная карта краю.

Жабінкаўская цэнтральная раённая бібліятэка (трэцяе месца) збірае і даследуе матэрыялы пра ўдзел ваеннаслужачых Жабінкаўскага раёна ў баявых дзеяннях у Афганістане. Вынік — электронная база даных "Афганістан: наша памяць і боль". Пры падрыхтоўцы выкарыстаны паўнатэкставыя матэрыялы, фотадакументы, а таксама лісты воінаў-інтэрнацыяналістаў. Праца працягваецца.

Махроўская сельская бібліятэка Іванаўскага раёна (трэцяя прэмія сярод гарпасялковых і сельскіх устаноў) вядзе летапіс вёскі Махро, займаецца адраджэннем самабытнай беларускай культуры, захаваннем фальклорнай спадчыны, папулярызацыяй матэрыялаў пра жыццё знакамітых землякоў, вывучэннем гісторыі.

Намінацыя "За значны ўклад у выхаваўчую работу з падрастаючым пакаленнем"

Цэнтральная гарадская дзіцячая бібліятэка горада Баранавічы (дыплом першай ступені сярод гарадскіх і раённых устаноў) рэалізавала крэ- атыў-праект "Вясёлка юбілейных падзей", асноўная мэта якога — святкаванне юбілеяў пісьменнікаў ці кніг з дапамогай нестандартных мерапрыемстваў.

Чэрнеўская сельская бібліятэка Дрыбінскага раёна (лепшая сярод гарпасялковых і сельскіх) з 2014 года рэалізуе мэтавы праект "Беларускія канікулы ў сельскай бібліятэцы" па арганізацыі занятасці ды адпачынку дзяцей і падлеткаў з выкарыстаннем мясцовых народных традыцый. Больш за 100 арыгінальных экспанатаў вясковага побыту сабраны ў этнаграфічным пакоі "Ад родных вёлакаў". Распрацаваны і ўкараняецца ў жыццё краязнаўчы маршрут "Сцяжынкамі роднага краю".

Горацкая раённая дзіцячая бібліятэка (другая прэмія сярод гарадскіх і раённых) стварае ўмовы для захавання і адраджэння нацыянальных культурных здабыткаў, гістарычнай спадчыны, для прасоўвання кнігі і чытання, павышэння прававой культуры чытачоў, якасці здаровага ладу жыцця.

Камянюцкая сельская бібліятэка-філіял № 20 Камянецкага раёна (другое месца сярод гарпасялковых і сельскіх бібліятэк) рэалізуе мэтавую праграму "Жыві, Зямля" (2016 — 2020 гады), якая стала працягам праграмы "Стань для прыроды сябрам" (2013—2015 гады).

Бібліятэка-філіял № 2 горада Гомеля (дыплом трэцяй ступені) збірае музейную калекцыю з 90-х гадоў мінулага стагоддзя. Рэалізуе праекты "Часоў злучальная нітка" і "У родным слове - цэлы свет". Выкарыстоўваючы экспазіцыю музея, супрацоўнікі праводзяць тэматычныя экскурсіі з элементамі тэатралізацыі і майстар-класамі, прысвечанымі беларускаму традыцыйнаму побыту, ежы, вопратцы, рукадзел- лю, а таксама ўрокі, фальклорныя вечары і святы, гадзіны краязнаўства.

Дварышчанская сельская бібліятэка Лідскага раёна (трэцяе месца) збірае краязнаўчыя матэрыялы пра гісторыю вёскі Дворышча, пра яе знакамітых землякоў. Пры бібліятэцы створаны этнаграфічны пакой "С

п
адчына", дзе сабрана калекцыя, якая налічвае больш за 100 экспанатаў беларускага поб
ы

ту: макет печы, прылады селяніна, рэчы хатняга поб
ыт

у, адзенне селяніна сярэдзіны

XIX

— пачатку

XX

стагоддзяў,

рэчы-

сведкі Вялікай Айчыннай вайны, вырабы народнага тэкстылю (аб- рус

ы

, посцілкі, ручнікі самаробнага палатна), рэчы з лазы, саломкі, дрэва. Усё гэта выкары
ст

оўваецца пры правядзенні мерапрыемстваў, у афармленні вы

ст

аў.

Намінацыя "За падтрымку і развіццё чытання". Вілейская раённая цэнтральная бібліятэка імя Ганны Новік (дыплом першай ступені сярод гарадскіх і раённых устаноў) рэалізуе праект "Чытаем кнігі мясцовых аўтараў" (2014 — 2017 гады): вершы
размяшчаюцца на сайце бібліятэкі, с

твар

аюцца электронныя прэзентацыі, буктрэйлеры; в

ыд

аюцца і прэзентуюцца зборнікі паэтаў. Летась выйшла пяць такіх зборнікаў.

Салтаноўская сельская бібліятэка Рэчыцкага раёна (першая прэмія сярод гарпасялковых і сельскіх) вы- карыстоўвае інтэрактыўныя формы правядзення масавых мерапрыемстваў прэзентацыі кніг; хіт-парады, флэш-мобы, віртуальныя турнэ, мастацкія экскурсы і шэраг іншых. Там ладзяцца заняткі па бо дзі-арце. Бібліятэка выглядае як святочная пляцоўка: усюды яскравыя фарбы, кветкі, драпіроўкі з тканіны, казачныя персанажы.

Дзіцячая бібліятэка № 10 горада Мінска (другая прэмія) рэалізоўвае комплексную

мэтавую праграму "Чытанне дзяцей — каштоўнасць сучаснай культуры". Бібліятэка прапануе маленькім ч

ыт

ачам школу ранняга развіцця — арганізуе на- вучальны працэс праз гульнёвую і творчую дзейнасць.

Пагародзенская сельская бібліятэка Воранаўскага раёна (другое месца сярод гарпасялковых і сельскіх) рэалізоўвае праграмы: "Я люблю свой родны край" (2016 — 2020 гады), летняга чытання — "100 ідэй для лета". Ладзіць чытанні пад ад- крытым небам. Для выхаванцаў дзіцячага садка арганізоўвае "Летнія ч

ыт

анні ў пясочніцы".

Цэнтральная раённая бібліятэка імя Яўгеніі Янішчыц горада Пінска (дыплом трэцяй ступені) асаблівую ўвагу надае прэзентацыям, паэтам, мастакам — ураджэнцам Пінскага кра- ю. Рэгулярна праводзіць сустрэчы, вечары-партрэты, творчыя вы- ставы, бенефісы, прэм'еры і прэзентацыі кніг. Гонар бібліятэкі — клуб літаратараў "Пінчукі".

Махаўская сельская бібліятэка Магілёўскага раёна (трэцяя прэмія сярод гарпасялковых і сельскіх) рэалізуе доўгатэрміновы праект "Маладое пакаленне выбірае чьланне". На пас- яджэннях аматарскага аб'яднання дзеці далучаюцца праз кнігу

да

творчасці.

Намінацыя "За навацыі ў галіне бібліятэчнай справы". Цэнтральная гарадская біблія- тэка імя

Карла Маркса горада

Магілёва

(лепшая сярод

гарадскіх і

раённых)

арганізавала каворкінг-цэнтр,

пры

якім вядзецца шырокая праграмна-праектная

дзейнасць:

міжнародны інтэрнэт-праек

т

"Мая

любiмая кнiга", сацыяльна-iнавацыйны
праект
"Мабiпная бiблiятэка", пiлотны вiртуальны
праект "Беларусь
гасцiнная", сумесны творчы
праект
з Магiлёўскiм абласным
музеем
Масленiкава
"Музей
i бiблiятэка
—

захавальнiкi духоўнай спадчыны" i многiя iншыя. Летась упершыню ў практыцы работы
выкарыстана тэхналогiя падзейнага маркетынгу, што стала эфектыўным iнструментам
прасоўвання бiблiятэки i яе рэсурсаў, стварэння пазiтыўнага iмiджу.

Агарэвiцкая сельская бiблiятэка Ганцавiцкага раёна (першая прэмя сярод
гарпасялковых i сельскiх) выкарыстоўвае мультымедыйныя рэсурсы. Праект "Гiсторыя
вёскi Агарэвiчы — з бiблiятэчнай палiцы ў сучасны фармат" раскрывае старонкi
гiстарычнага мiнулага i сучаснасцi. Мультымедыйная энцык- лапедыя — вынiк
краязнаўчага пошуку, знаходак, сустрэч.

***Цэнтральная раённая бiблiятэка горада Кобрына (дыплом другой ступенi) для
рэкламна-iнфармацый- нага забеспячэння турыстычнага патэнцыялу горада i
раёна рэалiзуе краязнаўчы турыс***

***т
ычна-бiблiяграфiчны праект "Помнiкi, памятныя мясцiны Кобрынскага раёна".
Вынiк — iнфармацыйна-турыстычны банк. Электронны рэсурс дае магчымасць
аператыўнага доступу да тэкставых, фак***

***т
аграфiчных, бiблiяграфiчных, iл
юст
рацыйных матэрыялаў. В
ыд***

***адзены турыстыч- на-бiблiяграфiчны .даведнiк "Захавальнiкi гiсторыi роднага
краю: помнiкi археалогii, гiсторыi, архiтэктур, прыроды Кобрынскага раёна",
створаны пяць уласных электронных паўнатэгаавых баз даных краязнаўчага
характеру.***

Ржаўская сельская бiблiятэка Слаўгарадскага раёна (другая прэмя сярод

гарпасялковых і сельскіх) стварыла базу даных, мэта якой — захаванне памяці аб людзях, якія пакінулі добры след у гісторыі ўстановы, знаёмства маладога пакалення з жыццём і дзейнасцю вядомых людзей.

Барысаўская цэнтральная раённая бібліятэка імя Івана Каладзеева (трэцяя прэмія) мае аддзел галерэйна-выставачнай дзейнасці — цэнтр эстэтычнай асветы і выхавання. За 2015 — 2016 гады

ім

было

арганізавана

каля

60-ці

мас

тацкіх мерапрыемстваў, якія

наведалі звыш 18,5 тыс чалавек.

Сапоцкінская гарпасялковая бібліятэка — цэнтр турызму і краязнаўства Гродзенскага раёна (трэцяе месца) папулярывуе веды пра Аўгустоўскі канал праз гісторыка-культурныя турыстычныя маршруты, якія ўключаюць і наведванне бібліятэкі. Паглядзець фільм "Аўгустоўскі канал", пазнаёміцца з інфармацыяй аб ім на электронных носьбітах юныя чытачы могуць у мультымедычным цэнтры.

Вольга КАКШЫНСКАЯ,

галоўны бібліятэкар

Нацыянальнай бібліятэкі Бгларусі